प्रदेश-३ को बजेट २९ अर्ब । पृष्ठ ४ मा

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका साप्ताहिक

विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-४
मिडिया चोक, मकवानपुर
;Dks{g+
९८०७२२५०७२
Odn
bikaskhabar@gmail.com

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-४४, ● २०७४ वैशाख ३१ गते सोमबार, ● 14 May 2018, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

"जनप्रतिनिधिको जवाफ"

◆ मञ्जरी बलामी
थाहानगर

जननिर्वाचित : मतदानको एकवर्ष

स्थानीय तहमा निर्वाचित प्रतिनिधि बहालका लागि ३१ वैशाख २०७४ मा मतदान भयो । मतदान पश्चात् निर्वाचित प्रतिनीधि स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित भएका छन् । अहिले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ कार्यान्वयन भइसकेको छ । अधिकांश स्थानीय तहले अहिले विभिन्न आवश्यक कानून बनाएर नागरिकलाई सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । नागरिकले महशुस गर्ने सबैभन्दा नजिकको सरकारको प्रतिनीधि वडास्तरमा रहेका छन् । वडा अध्यक्ष, सदस्य तथा वडा कार्यालयका कर्मचारीहरू नै नागरिकका लागि सबैभन्दा नजिकका प्रतिनीधी हुन् । नगर तथा गाउँपालिकाले पनि केन्द्रमा बजेट विनियोजनका लागि त्यही वडाहरू मार्फत प्राप्त भएका योजनाहरूलाई नै बजेट विनियोज गर्ने गर्दछ । यसर्थ हामीले यो अंकमा थाहा नगरपालिकाका केही वडा अध्यक्षहरूलाई आफुले एक वर्षमा गरेको कामको समिक्षा समेटेर समाचार तयार गरेका छौं ।

थाहा नगरपालिका वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष गुप्त बहादुर कार्कीले आफ्नो एकवर्षे कार्यकालको समिक्षा गर्दै २०५० सालको बाढीले छेद्बिच्छेद भएको फेदीगाउँको बस्ती बचाउ र खोला व्यवसथापन, फेदीगाउँदेखि त्रिवेणीसम्म तट बन्धन बाँध्ने योजना थाती रहेको सुनाए । तटबन्धन पूरा गर्ने योजना हुँदाहुँदै पनि वर्षदिनमा काम गर्न नसकेको उनले बताएका हुन् । अध्यक्ष कार्कीले भने-'यो वर्ष बजेट थिएन, काम गर्न सकिएन आगामि वर्षहरूमा यो योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउँछु ।' वडाबासीको मागका आधारमा काम गर्दा धेरै योजना भएकाले पहिलो वर्ष ठूला योजनाहरू संचालन गर्न नसकिए पनि जनमतको भने कदर गरेको कार्कीको भनाइ थियो ।

वडा नं ३ का वडाध्यक्ष राजेश केसी आफू जनताको प्रतिनीधि भएर आए पनि भुकम्प पीडितहरूको लागि प्रभावकारी काम गर्न नसकिएको गुनासो गर्छन् । स्थानीय तहमा अरू काम गर्न अधिकार दिइयो तर भूकम्पपीडितको गुनासो सुन्ने मात्र व्यवस्था छ, त्यसलाई सम्बोधन गर्ने अधिकार स्पष्ट छैन, अध्यक्ष केसीले भने । भूकम्पपीडिको सवाल कोट्याउँदै केसीले भने-कोही भुकम्प पीडितको गुनासो सुनुवाइ भएन, कोहिको लाभग्राही सूचिमा नाम आएन, कोहिको फाइल जिल्लामा अड्कियो, भुकम्प प्रभावितहरूको लागी अधिकार अभावकै कारण काम गर्न सकिएन । ४ नम्बर वडा अध्यक्ष दिपक सिंह लामा आफ्नो वडामा निर्वाध रूपमा काम भइरहेको बताउँछन् । वडाका कुनै पनि काम नअड्किएको सुनाए । विनियोजित बजेट अनुसार उपभोक्ता समितिहरू गठन गरेर धमाधम विकासका काम भइरहेको अध्यक्ष लामाको भनाइ छ । वडाबाट हुन नसकेर अड्किएको काम कुनै पनि नभएको लामाको भनाइ छ ।

वर्षदिनमा गरिको काम सम्झदै वडा नं ७ का वडाध्यक्ष सनमसिं मुक्तानले भने-'एकबर्ष त खलासी बस्दै ठीक हुँदोरहेछ ।' थाहानगर कार्यपालिकाका प्रवक्ता समेत रहेका मुक्तान आफ्नो वडा भरी बिजुली बाल्न नसकेकोप्रति दुःखी छन् । निर्वाचित भएको ४ महिनामा सबै वडामा बत्ती बाल्ने योजनामा चुनावमा होमिएका मोक्तान आफ्नो भन्दा पनि विद्युत प्राधिकरणको ढिलासुस्तीले बत्ती बाल्न नसकेको बताउँछन् । प्राधिकरणले जनशक्ती अभावमा देखाउँदै काम नतिजामुखी बनाउन नसकेको उनको भनाइ छ । निर्वाचित भएदेखि नै जनताको साथ पाएको बताउँदै मुक्तानले विद्युतीकरणका लागि सक्दो प्रयास गरिरहेको बताए ।

नगर कार्यपालिका प्रवक्ताको भूमिका औल्याउँदै उनले नगरपालिका हरेक महिनाको १५ गते बैठक बस्ने, अघिल्लो बैठकको समिक्षा गर्ने गरेको बताए । उनले दावा गर्दै भने-'कार्यपालिकाको ९९ प्रतिशत निर्णय कार्यान्वयन हुने गरेका छौं ।' प्रवक्ता मुक्तानले भने-'कुनै कुनै निर्णयहरू भने सोचेजस्तो कार्यान्वयन गर्न नसकिदो रहेछ ।' नगरका अस्तव्यस्त बजारको फोहोर ब्यवस्थापन गर्ने कार्य प्रभावकारी बनाएका छौ, मुक्तानले भने । नगर सरसफाई अभियान नै सबैभन्दा प्रभावकारी काम भएको उनले सुनाए, यसले पर्यटकलाई आकर्षण गर्न ठूलो योगदान मिल्नेछ । नगरपालिका कार्यालयमै पनि सिसि क्यामेरा जडान लगायतका महत्वपूर्ण काम भएको अध्यक्ष तथा प्रवक्ता मुक्तानले बताए ।

थाहा नगरपालिका वडा नं. ८ को हाडिखोला हुँदै डाँडाघर वडा कार्यालय सम्म जोडिने पुल राख्ने योजना थियो तर करोड भन्दा माथिको बजेट लाग्ने भएको कारण अधुरै रहेको वडा अध्यक्ष टिकाराम रूम्बाले बताए । ५ वर्षका लागि जनताले निर्वाचित गराएको सम्झदै पहिलो एक बर्ष भने बैठक र कार्यक्रम भन्दै गएको अध्यक्ष रूम्बाको भनाइ थियो । आफ्नो वडामा पुल बनाउने योजनाको लागी प्रयास गरे पनि सम्बन्धित निकाय सम्म पहुँच पुग्न भने नसेकेको उनको भनाइ छ । नगरपालिकामा बजेट अभाव हुने बताउँदै

बाँकी पृष्ठ ५ मा

थाहामा आँखा अस्पताल निर्माण शुरु

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिकामा आँखा अस्पतालको निर्माण कार्य शुरू भएको छ । थाहा नगरपालिका वडा नं. ३ थानाबजार नजिकै तिलगंगा आँखा अस्पताल, सामुदायिक आँखा प्रतिस्ठान, हेटौंडा आँखा अस्पताल र थाहा नगरपालिकाको संयुक्त रूपमा निर्माण हुन लागेको हो । अस्पताल निर्माणको लागि तिलगंगा आँखा अस्पतालका डेपुटी निर्देशक नवीन कुमार राइ र थाहाका मेयर लबसेर बिष्टबीच सम्झौता भएको छ । सम्झौता अनुसार नगर पालिकाको तर्फबाट ४९ वर्षका लागि निःशुल्क जग्गा उपलब्ध गराइएको छ । निर्माण स्थलसम्म नगरपालिकाले सडक विस्तार गरिदिने, अस्पताल एक वर्षभित्र निर्माण कार्य सक्नेलगायतको बुँदाहरू सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

नागरिकको सेवाका लागि थाहानगरमा अस्पताल संचालनमा ल्याउनको लागि स्थानीय तहले गरेको सहयोगप्रति डुपटिी निर्देशक राइले राईले खुशी व्यक्त गरे । उनले हरतरहले सहयोग गर्न नगरलाई आग्रह गर्नुको साथै अस्पतालको संरक्षक हुनका लागि अनुरोध गरे । सम्झौता हस्ताक्षर गर्दै नगर प्रमुख लवशेर बिष्टले थाहानगरका जनतालाई सम्पुर्ण स्वास्थ्य सुबिधा पुऱ्याउनु नगरको दायित्व रहेकोले यस्तो अवस्थामा आँखा प्रतिष्ठानसंगको सहकार्य महत्वपूर्ण रहेको बताए ।

कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख खड्ग गोपाली, थाहा नगरपालिका-३ का अध्यक्ष राजेस के सी, समाजसेवी अच्युतम प्रसाद ढकाल, मधुसूदन रायमाझी, अरूण रायमाझी, थाहा नगर पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हरिलाल पुरी, भिजन हिमालयनका अध्यक्ष थोमस बुची, हेटौंडा आँखा अस्पतालका बरिष्ट प्रशासकीय अधिकृत सुधिर श्रेष्ठलगाएतका उपस्थिति रहेको थियो ।

थाहा नगरको कार्यालयमा भएको सम्झौता कार्यक्रमपछि निर्माण स्थल अबलोकन गरिएको थियो ।

JolQmut 36gf btf{ ;DaGwL h?/L ;"rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0fL rf}, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;"rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

सम्पादकीय

'सम्वृद्ध थाहानगर' बहसको सार्थकता

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाका जनप्रतिनीधि, प्रमुख–उपप्रमुखहको उपस्थितिमा थाहानगरको समृद्धिका अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरेर अन्तरक्रिया मूल आयोजक समितिले निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुलाई एउटै थलोमा उपस्थित गराउने महत्वपूर्ण काम गरेको छ। नेपालको संविधानले स्थानीय, प्रदेश र संघ गरी तीन तहको सरकारको परिकल्पना गरी अधिकार क्षेत्रको समेत बाँडफाँड गरेको सन्दर्भमा यसखालको कार्यक्रम गरेर सबैलाई एउटै थलोमा उपस्थित गर ाउँदा विकास योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्न अनुकूल वातावरण बनाउन सकिन्छ। यसखालको विकास बहसले समग्र नगर मात्र नभई जिल्ला र मुलुककै समृद्धिका लागि दूरगामी योजना निर्माण गर्न मद्दत पुग्ने आशा गर्न सकिन्छ। विकासका लागि सामूहिक भावना र प्रतिबद्धताको खाँचो पर्ने भएकोले यस्ता कार्यक्रमहको आवश्यकता र महत्वमाथि आशंका गरिनुहुँदैन । तर यस्तो बहस र छलफललाई अलिक फराकिलो दायरामा गर्न त्यत्तिकै जरुरी हुन्छ। यसखालको बहसले निर्वाचित जनप्रतिनिधिहलाई उत्प्रेरणा र प्रोत्साहन दिन सक्छ।

मुलककै पर्यटकीय पहिचान सहितको शहर बनाउन सरकारले घोषणा गरिसकेको थाहानगरको समृद्धिका लागि तत्काल गर्नुपर्ने कामहरु र दीर्घकालीन योजनाको स्पष्ट खाका बनाएर अगाडि बढ्न नसकिरहेको अवस्था छ । यसको बोध सबै क्षेत्र, समुदाय, नागरिक समाज र जनप्रतिनिधिहले गर्न थालेका छन्। थाहानगरमा अपार सम्भावना हुँदाहुँदै यो क्षेत्र किन पछाडि पर्‍यो भन्ने विषयमा समेत गम्भीरतापूर्वक सोच्न र आत्मसमीक्षा गर्न जरी भइसकेको छ। संकीर्ण सोचाइका साथै राजनीतिक आग्रह पूर्वाग्रहका कारण पनि थाहानगर पछाडि परेको हो। अब कम्तिमा पनि विगतका ती गलत प्रवृत्तिहरुलाई त्यागेर नयाँ ढंगले अगाडि बढ्न सक्नुपर्छ। विगतको राजनीतिक अस्थिरताको श्रृंखला दोहोरिएन भने मुलुक आर्थिक विकास र समृद्धिको मार्गमा अगाडि बढ्छ–बढ्छ। त्यसलाई कसैले रोक्न सक्दैन। त्यसैले अहिले भइरहेको विकास बहस समय सान्दर्भिक एवं उपयुक्त छ।

थाहानगरको विकास र समृद्धिका लागि गुरुयोजना बनाउने र योजनाको प्राथमिकीकरण गर्ने काम तत्काल गर्न सकियो भने स्थानीय सरकारलाई योजना बनाउन र बजेट विनियोजन गर्न सहज हुनेछ । बजेट बनाउँदा ठूला योजनाहसमेत स्थानीय तहबाटै सम्पन्न हुन सक्छन्। त्यसैले तीन तहका सरकारलाई मार्गनिर्देशन गर्न सक्ने गरी विकास र समृद्धिको योजना बनाउने काम तत्काल गर्न आवश्यक छ। यस मानेमा पनि २९ वैशाखमा थाहानगरको झुम्केश्वरी सामुदायिक भवनमा भएको विकास बहसको प्रयास सराहनीय छ। थाहानगरको समृद्धिको प्रमुख आधार कृषि र पर्यटन नै हो । पूर्वाधार विकास, स्वास्थ्य, शिक्षा र पर्यटनका क्षेत्रमा समेत ठोस योजना बनाएर अगाडि बढ्दा विकास र समृद्धिको यात्रा थप सहज र सार्थक बन्नेछ। जमिनको खण्डीकरण र अव्यवस्थित प्लटिङ तत्काल रोकेर त्यसलाई व्यवस्थित गर्ने योजना बनाउन जरुरी छ। हाम्रो विकासको पुरानो मोडेल असफलसिद्ध भइसकेको छ। यतिबेला हामी नयाँ मोडेलको खोजीमा छौं । तर हाम्रो मानसिकता पुरानै छ। यो बेला हामीले पुरानो मानसिकताबाट मुक्ति लिन सक्नुपर्छ। नेपालका हरेक प्रदेश, जिल्ला, नगर र गाउँमा विकासका थुप्रै सम्भावनाहरु छन्। स्थानीय र प्रदेश सरकारहले ती सम्भावनाहको खोजी गर्दै योजना बनाउन सक्नुपर्छ। अहिले भइरहेका विकास बहसहरु यस मानेमा पनि महत्वपूर्ण छन्। यसबाट सार्थक परिणाम निकाल्न सक्नुपर्छ।

yfxf gu/kflnsfsf]zv/ sf6 sfp06/af6 lbjf a; ;]jf

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५0७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५0७0५६१

dxTjk"0f{6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७–६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७–४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७–६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७–६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७–५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७–४०००२९

दिगो विकासका लागि साक्षरता

afa'sfhL sfsL{

साक्षरताले मानवको अर्न्तनिहित प्रतिभा प्रस्फुटन गरेर सक्षमता ल्याउँछ । सक्षमताले पौरखी हातहरूलाई परिमार्जित र परिष्कृत गरेर हरेक व्यक्तिको जीवनमा आमूल परिवर्तन गर्छ । उसमा सूचना र प्रविधिको जानकारी राख्ने क्षमतामा वृद्धि हुन्छ । साक्षरताले आत्मबल र आत्मविश्वासमा बढोत्तरी भई एक सफल र सबल नागरिकका रुपमा जीवनयापन गर्न अहम् भूमिका खेल्छ । साथै, साक्षरता सहज आधुनिक जीवनको अपरिहार्य कुञ्जी हो ।

आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रुपान्तरण गरी देश विकास गर्न साक्षरता प्रतिशत उच्च हुनु पहिलो शर्त हो । मानव विकास सूचकांलाई उच्च राख्न आवश्यक शर्तहरु स्वास्थ्य शिक्षा, विद्यालय भर्नादर, मातृ शिशु मृत्युदर, पोषण आदिको आधारशिला पनि साक्षरता हो । अन्तरराष्ट्रिय राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिबद्ध सबै खाले विकासका लक्ष्य प्राप्त गर्न साक्षरता आधारभूत र अनिवार्य शर्त हो । त्यसकारण राज्यले आ῾ना नागरिकलाई यथासक्य छिटो साक्षर बनाउन विभिन्न योजना, अभियान र कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । निरक्षरता र गरीबी एकअर्काको परिपूरक हुन । सहज र सफल जीवन जिउन कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन ।

विज्ञान र प्रविधिको द्रुत गतिमा विकास र विस्तार भइराखेको वर्तमान एक्काइसौं शताब्दीमा पनि विश्वमा ७५ करोड ९० लाख जनता निरक्षर प्रौढ छन् । यसमा करीब हरेक तीन निरक्षरमध्ये दुई जना महिला पर्छन् । विसं २०६८ को जनगणना अनुसार नेपालको साक्षरता प्रतिशत ६५ दशमलव ९ प्रतिशत छ, जसमध्ये पुरूष ७५ दशमलव १ र महिला ५७ दशमलव ४ प्रतिशत साक्षर छन् । महिला र पुरूषबीचको साक्षरताको खाडल करीब १८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

अशिक्षाका कारणले विपन्नता अन्धविश्वास, बेरोजगार, परालम्बी तथा कमजोर स्वास्थ्य आदि नकारात्मक प्रवृत्तिले महिलालाई बढी सताएको हुन्छ । जबसम्म महिला र पुरूषलाई शिक्षामा पहुँच उनीहरूको क्षमताका आधारमा सुनिश्चित गरिन्न तबसम्म विकासको गति तीव्र नहुने यथार्थ हो । त्यसमा पनि यो दूरी पिछडिएको जातजाति, सो दुर्गम तथा निर्धनहरूको बसोवास क्षेत्रमा अधिक छ । नेपाल गाउँ नै गाउँले भरिएको देश हो । यस्तो विसम परिस्थितिमा साक्षरतालाई सुगमतापूर्वक निरक्षरको पहुँचभित्र ल्याउन निश्चय नै ठूलै अठोट चाहिन्छ । महिला जनसंख्या बढी भएको हाम्रो जस्तो देशलाई नयाँ नेपाल बनाउन महिला साक्षरतालाई विशेष महत्व दिएर सघन कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । आधा आकाश ढाकेका महिलाको सशक्तीकरण नगरीकन समृद्ध समाजको अपेक्षा गर्न सकिन्न । युनेस्कोले यस वर्षको अन्तरराष्ट्रिय साक्षरता दिवस महिला र सशक्तीकरणका लागि साक्षरतामा केन्द्रित गरेको छ । सशक्तीकरण भन्नाले प्राप्त सूचनाहरूको सही जानकारी गरी निर्णय गर्ने क्षमताको विकास गर्नु हो । किनकि महिलाले समान अधिकार र अवसरको उपयोग जबसम्म गर्न पाउँदैनन् तबसम्म

अशिक्षाका कारणले विपन्नता अन्धविश्वास, बेरोजगार, परालम्बी तथा कमजोर स्वास्थ्य आदि नकारात्मक प्रवृत्तिले महिलालाई बढी सताएको हुन्छ । जबसम्म महिला र पुरुषलाई शिक्षामा पहुँच उनीहरूको क्षमताका आधारमा सुनिश्चित गरिन्न तबसम्म विकासको गति तीव्र नहुने यथार्थ हो । त्यसमा पनि यो दूरी पिछडिएको जातजाति, सो दुर्गम तथा निर्धनहरूको बसोवास क्षेत्रमा अधिक छ । नेपाल गाउँ नै गाउँले भरिएको देश हो । यस्तो विसम परिस्थितिमा साक्षरतालाई सुगमतापूर्वक निरक्षरको पहुँचभित्र ल्याउन निश्चय नै ठूलै अठोट चाहिन्छ । महिला जनसंख्या बढी भएको हाम्रो जस्तो देशलाई नयाँ नेपाल बनाउन महिला साक्षरतालाई विशेष महत्व दिएर सघन कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ ।

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

दिगो विकासको कल्पना पानीको फोका जस्तै हुन्छ । भनिन्छ, एकजना पुरूष शिक्षित भए आफूमा मात्रै सीमित हुन्छ । तर, एक जना महिला शिक्षित भए परिवार नै शिक्षित हुन्छन् । त्यसकारण महिला शिक्षित हुनु भनेको पारिवारिक सक्षमता आउनु हो, आयआर्जन बढेर आत्मनिर्भर बन्नु हो, इलममा बढोत्तरी गरी सम्पन्नतातिर लम्कनु हो । आफ्नो हक, अधिकार र कर्तव्यप्रति सजग र सचेत भई स्वाभिमानपूर्वक जीवनयापन गर्न कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन ।

साक्षरता अभियानका स्वयंसेवक, स्थानीय निरीक्षक तथा पढ्न आउने निरक्षर समेतमा महिलालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने प्रावधान राखेको छ । यसको फलस्वरूप महिला साक्षरतामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । मातृ तथा बालमृत्यु दर घटेको छ । राज्यका विभिन्न निकाय र कार्यक्रममा महिलाको पहुँच क्रमिक रूपमा बढेको छ । साक्षरत शिक्षित एवम् सचेत महिला आमा भएको परिवारको बालबालिकाको पढाइको स्तर स्वभावैले बढ्न जान्छ । उल्लिखित कार्यक्रमहरू निश्चय नै "हात्तीको मुखमा जीरा" भएको छ । कार्यक्रमको सफलताको लागि पर्याप्त साधनस्रोतको तर्जुमा, प्रभावकारी कार्यान्वयन एवम् सेवाग्राहीको अनुगमन निरीक्षण कार्य प्रगतिको आधारमा पुरस्कारको र दण्डको व्यवस्था गर्ने कार्यमा सबैको साथ सहयोग भएमा निश्चयनै हामी आफ्नो लक्ष्यमा पुग्न सक्छौ ।

◆◆◆

नेपालमा पनि महिला साक्षर र सशक्तीकरणका कार्यक्रम ल्याउने धेरै निकाय र सङ्घ संस्था छन् । यसमा अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र सानोठिमीले अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ ।

केन्द्रले महिला सशक्तीकरणका लागि विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ । उदाहरणार्थः महिला साक्षरता प्रथम द्वितीय, आयआर्जन समूहमार्फत आफूले अँगालेका र सम्भाव्य पेशाहरुलाई परिष्कृत गरेर आत्मनिर्भर बनाई आफ्नो खुट्टामा उभिन सक्ने सक्षमता प्रदान गर्ने नीति लिएको छ । त्यसैगरी आयआर्जनमा वृद्धि गरी महिलाको जीवनस्तर उठाउन, आफ्ना कुरा निर्धक्कसँग राख्न अभ्यस्त बनाउन र सङ्गठित भई हकअधिकार सुनिश्चित गर्ने खालका कार्यक्रम सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत आयआर्जन समूह गठन गरी सञ्चालन गरेको छ । त्यस्तै स्वास्थ्य र सरसफाइसम्बन्धी जनचेतना फैलाउने कार्यक्रमहरु पनि सञ्चालन गरेको छ । विगत २ वर्षदेखि राष्ट्रव्यापी साक्षरता अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ । अभियानमा महिला सहभागितालाई प्रोत्साहित गरेको छ । साक्षरता कक्षा केन्द्र तोक्ने स्वयम् सेवक एवम् स्थानीय निरीक्षक नियुक्ति तथा व्यवस्थापनमा समेत महिला सहभागीको सुनिश्चित गरेको छ, जसको फलस्वरुप महिला सहभागिता ८० प्रतिशतभन्दा बढी भएको प्रारम्भिक प्रतिवेदनले पुष्टि गरेको छ । आधारभूत साक्षरता सीप प्राप्त गरेपछि महिलाको निरन्तर शिक्षाका लागि अनौपचारिक प्रौढ विद्यालयहरु विकास र विस्तार हुने क्रममा छन् । जहाँ महिलाले एसएलसीसम्म पढ्न पाउने अवसर पाउँछन् । त्यस्तै सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत पायक पर्ने ठाउँमा आयआर्जन समूह गठन गरी उत्पादन वृद्धि र प्राप्त आर्जनलाई सामूहिक रुपमा बचत गर्ने अभ्यास गराउँदै आएको छ ।

सामाजिक रुपान्तरण गरेर समृद्ध नयाँ नेपाल बनाउने सपनालाई यथार्थमा बदल्न आधा आकाश ओगटेका महिलाको सशक्तीकरणको विकल्प छैन । साक्षरता सशक्तीकरणको पहिलो खुड्किलो हो । यसै वास्तविकतालाई आत्मसात गरेर अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रले महिलालाई विशेष ध्यान दिएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । साक्षरता अभियानका स्वयंसेवक, स्थानीय निरीक्षक तथा पढ्न आउने निरक्षरसमेतमा महिलालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने प्रावधान राखेको छ । यसको फलस्वरुप महिला साक्षरतामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । मातृ तथा बालमृत्यु दर घटेको छ । राज्यका विभिन्न निकाय र कार्यक्रममा महिलाको पहुँच क्रमिक रुपमा बढेको छ । साक्षरत शिक्षित एवम् सचेत महिला आमा भएको परिवारको बालबालिकाको पढाइको स्तर स्वभावैले बढ्न जान्छ । उल्लिखित कार्यक्रमहरु निश्चय नै 'हात्तीको मुखमा जीरा' भएको छ । कार्यक्रमको सफलताको लागि पर्याप्त साधनस्रोतको तर्जुमा, प्रभावकारी कार्यान्वयन एवम् सेवाग्राहीको अनुगमन निरीक्षण कार्य प्रगतिको आधारमा पुरस्कारको र दण्डको व्यवस्था गर्ने कार्यमा सबैको साथ सहयोग भएमा निश्चयनै हामी आफ्नो लक्ष्यमा पुग्न सक्छौ । त्यसकारण महिला साक्षरतालाई प्रत्येक नेपालीले घरघरबाट शुरु गरेर पारिवारिक साक्षरतालाई प्रोत्साहित गर्नुपर्छ । अरूले के गर्‍यो भन्दा पनि मैले के गरें भन्ने कुराले महत्व राख्छ । त्यसकारण यो संसारलाई बदल्नु छ भने आफैबाट शुरु गरौं । यही वास्तविकतालाई दृष्टिगत राखेर भविष्यमा पनि महिला सशक्तीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गर्नु भनेको समृद्ध नयाँ नेपाल बनाउन होष्टेमा हैसे गर्नु हो भन्दा अन्यथा नहोला ।

(लेखक नेपाल सरकारका पूर्वउपसचिव हुन् ।)

किसान पेन्सन, मोही प्रथा र कृषि कारखानाको दिन गए

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्री चक्रपाणी खनाल 'बलदेव' ले आइतबार कृषि, भूमि, सहकारी र पशुपन्छीका क्षेत्रमा परिवर्तन गर्ने उद्देश्यले ५८ बुँदे मार्गचित्र सार्वजनिक गरेका छन् । मन्त्री खनालले आइतबार मन्त्रालयमा पत्रकार सम्मेलन गरी अल्पकालीन, मध्यकालिन र दिर्घकालिन योजनासहितको मार्गचित्र सार्वजनिक गरेका हुन् ।

hldg afEf]/fVg gkf0g]

मार्गचित्र लागु भएमा अवदेखि खेती योग्य जमिन बाँझो राख्न पाइने छैन । जग्गालाई कृषि, बसोवास, औद्योगिक लगायतका क्षेत्रमा बर्गिकरण गरी कृषियोग्य जमिनलाई ब्यवसायिक प्लटिङ्ग र बाँझो राख्न नपाउने व्यवस्था गर्न आगामी ६ महिनाभित्र भूमि नीति र भू-उपयोग ऐन तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने मार्गचित्रमा उल्लेख छ ।

जग्गाधनी र मोहीबीच भूमिमा रहेको दोहोरो स्वामित्व सम्बन्धी समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयमा मोहीयानी समस्या समाधान इकाई स्थापना गरी आगामी १ वर्षभित्र 'मोही प्रथा' पूर्णरूपमा अन्त्य गरिने दावी गरिएको छ । साथै जनयुद्धको समयमा तत्कालीन ने.क.पा. माओवादी पक्षबाट किनबेच गराइएका जग्गाको एकीकृत तथ्याङ्क संकलन गरी स्थायी समाधानको लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गरिने मन्त्री खनालले बताए ।

आफै खेती गर्न नचाहने जग्गाधनीले खेतीयोग्य जग्गा लिजमा दिन सक्ने र जग्गा नभएका वा कम भएका कृषकका लागि चक्लावन्दी भूमि करारमा लिई व्यवसायिक कृषि खेती गर्ने प्रणालीको विकास गर्न आगामी २ वर्षभित्र किसान भूमि बैंक स्थापना गर्ने मार्गचित्र छ ।

जग्गा प्रशासन सम्बन्धि राजश्वलाई विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीबाट कारोबार हुने व्यवस्था गर्ने, मालपोत तथा नापी कार्यालयमा डिजिटल टोकन प्रणाली लागु गर्ने, भूमिसम्वन्धि समस्या समाधान गर्न उच्च स्तरीय भूमि आयोग गठन गर्ने, सगरमाथाको स्वदेशी पुँजी र जनशक्तिबाटै २ वर्षभित्र वैज्ञानिक उचाई मापन गरी सार्वजनिक गर्ने कृषि मन्त्री खनालको प्रतिवद्धता छ ।

elddf dlxnfsf]xs %) kltzt kbf0g]

त्यस्तै भूमिमा महिलाको हालको २५।७ प्रतिशत स्वामित्वलाई ५० प्रतिशतसम्म वृद्धि गर्न महिलाको एकल नाममा वा पति पत्नी दुवैको संयुक्त नाममा जग्गा रजिष्ट्रेशन गर्दा हुने राजश्व छुटको व्यवस्थालाई पुनरावलोकन गरी ४० प्रतिशतसम्म पुर्याउन आवश्यक पहल गरिने उनले बताए ।

pGgt uf0{e}+;sf];¥of bf]a/ kbf0g]

गुणस्तरीय अध्ययन तथा अनुसन्धानलाई टेवा दिन कृषि अनुसन्धान परिषद (नार्क) लाई मानित विश्वविद्यालयको रूपमा विकास गर्ने, कृषि ज्ञान केन्द्र, पशु अस्पताल तथा विज्ञ केन्द्रहरु स्थापना गरिने, प्रत्येक वर्ष कम्तिमा एक तिहाइका दरले कृत्रिम गर्भाधानको संख्यामा वृद्धि गरिने र पाँच वर्षभित्र उन्नत उत्पादनशील गाईभैंसीको संख्या दोब्बर पुर्याइने योजना अघि सारिएको छ ।

आगामी दुई वर्षभित्र कर्णाली प्रदेश, प्रदेश ५ र ७ बाट हालको दुध संकलनलाई दोब्बर बनाइने, ७ वटै प्रदेशमा सार्वजनिक निजी सहकारी क्षेत्रको सहभागितामा कम्तिमा १ लाख मेट्रिक टन क्षमताका ठूला गोदाम घर स्थापना गरिने मार्गचित्रमा समावेश गरिएको छ ।

ul/jnf0{kl/rokq,ls;fgnf0{k]G;g

छ महिनाभित्र संघीय स्तरमा उच्चस्तरीय विज्ञ सम्मेलन आयोजना गर्ने, गरीब घर पहिचान भएका २६ जिल्ला (रूकुम पूर्व समेत) का ३ लाख ९१ हजार ८३१ घर परिवारलाई आगामी ६ महिनाभित्र परिचयपत्र बितरणको काम शुरु गर्ने र बाँकी ५१ जिल्लाहरूमा गरीब घर परिवार पहिचान गरी २ वर्षभित्र परिचयपत्र बितरणको काम शुरु गरिने मार्गचित्रमा उल्लेख छ ।

स्वदेशमा नै रोजगारी सृजना गरी युवा जनशक्तिको विदेश पलायन रोक्न विदेशबाट कृषि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र पूँजीसहित फर्केका युवाहरूलाई व्यवसायिक कृषि पेशामा आवद्ध गर्न कृषिमा युवा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने भएको छ । त्यसका लागि एकल तथा सामुहिक रूपमा कृषि व्यवसाय सञ्चालन गर्न ईच्छुक युवाहरूको सूची तयार गरी व्यवसायिक योजनाका साथै प्रतिफलमा आधारित ७० प्रतिशतसम्म अनुदान दिने पनि कार्ययोजनामा उल्लेख छ ।

आगामी २ वर्षभित्र उत्पादन र स्रोतको आधारमा किसानको बर्गिकरण गरी किसान परिचयपत्र बितरण गर्ने र न्यून आय भएका तथा सिमान्तकृत किसानलाई लक्षित गरी योगदानमा आधारित किसान पेन्सन योजना लागु गर्ने कार्ययोजनामा समावेश गरिएको छ ।

/}yfg]afnLkj4{g sfo{qmd

कृषि उत्पादन सामग्रीको आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज र सुलभ बनाई गुणस्तरीय रासायनिक मल समयमै उपलब्ध गराउन आपूर्ति मन्त्रालयको समन्वयमा निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्र समेतको सहभागितामा सातवटै प्रदेशमा कम्तीमा २५ हजार मेट्रिक टन क्षमताका भण्डारण गृहहरु स्थापना गरिने कार्ययोजना छ ।

खाद्य सूरक्षाका रणनीतिक महत्वका बालीहरु, धान, मकै, गहुँमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्न ठूला सिंचाई आयोजनाहरुको कमाण्ड क्षेत्रभित्र सघन कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको प्रमुख आधारको रूपमा रहेका तर हाल निकै कम खेती गरिने कोदो, जौ, उवा, फापर, चिनो, कागुनो, लट्टेको प्रवर्द्वनका लागि आगामी वर्षदेखि 'रैथाने बाली प्रवर्द्वन कार्यक्रम' सञ्चालन गर्ने योजना सार्वजनिक गरिएको छ ।

आगामी ३ वर्ष भित्र कृषिजन्य उपजहरू आलु, प्याज, खुर्सानी लगायत हरियो तरकारीमा आत्मनिर्भर बनाउन स्वदेशमै उत्पादन बृद्धि गरी विदेशबाट आयात गर्न नपर्ने वातावरण सिर्जना गर्ने दावी मन्त्रालयको छ ।

df6f]:jf:Yokq lat/0f

७ वटै प्रदेशमा सार्वजनिक निजी सहकारी क्षेत्रको सहभागितामा कम्तिमा १ लाख मेट्रिक टन क्षमताका ठूला गोदाम घर स्थापना गर्ने, सबै स्थानीय तहको माटोको उर्वराशक्ति नक्सा तयार गर्ने र परीक्षण गरी माटो स्वास्थ्य पत्र बितरण गर्ने पनि योजना सार्वजनिक गरिएको छ ।

आगामी दुई वर्षभित्र प्रदेश ५, ६ र ७ बाट हालको दुध संकलनलाई दोब्बर बनाउने, वर्षेनी करिब पाँच लाख भेडा बाखा मासुको लागि भार त लगायतका मुलुकबाट आयात भइरहेको सन्दर्भमा देशभित्र उत्पादन वृद्धि गरी आयातमा पाँच वर्षभित्र ७५ प्रतिशतले कमी ल्याइने योजना अघि सारिएको छ ।

सबै प्रदेशमा एकीकृत सामुदायिक नमुना आधुनिक कृषि फार्महरु स्थापना गर्ने, मुक्त कमैया र हलियाको समस्यालाई पूर्ण प्राथमिकता दिई आगामी आर्थिक वर्षभित्र मुक्त कमैया र मुक्त हलियाको पुनःस्थापना गर्ने कार्य सम्पन्न गरि तथा १ वर्षभित्र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयसँग समन्वय गरी वीरगञ्ज चिनी कारखाना र लुम्बिनी चिनी कारखानालाई सहकारी मोडेलमा ल्याउन विशेष पहल गरिने मन्त्री खनालको प्रतिवद्धता छ ।

कृषि क्षेत्रको समग्र पक्षको सुधार र भावी कार्यदिशाबारे दीर्घकालीन रणनीति, योजना निर्माणमा सहयोग पुग्ने गरी आगामी ६ महिनाभित्र संघीय स्तरमा उच्चस्तरीय विज्ञ सम्मेलन आयोजना गर्ने पनि मन्त्रालयले योजना बनाएको छ ।

sd{f/Lsf]gofF?jfdfkb08

मन्त्रालय अन्तर्गतका कर्मचारीको सरूवालाई व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन ६ महिनाभित्र नयाँ सरूवा मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्ने, साथै मार्गचित्रको परिणाममूखी कार्यान्वयनका लागि कृषि मन्त्री चक्रपाणी खनालको अध्यक्षतामा उच्चस्तरीय निर्देशक समिति र कृषि राज्य मन्त्रीको संयोजकत्वमा मार्गचित्र कार्यान्वयन, अनुगमन तथा सहजीकरण समिति गठन गरिने मार्गचित्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

-न्युजएग्रोबाट

सार्वजनिकसँग प्रतिष्पर्धा गर्न नसकेर निजी विद्यालयहरु बन्द !

अभिभावकहरू सार्वजनिक विद्यालयतर्फ आकर्षित हुँदा रूवाण्डाका निजी विद्यालय बन्द शिर्षकमा http://newspeakonline.com मा प्रकाशित खबर अनुसार त्यहाँका निजी विद्यालयले सरकारी संरक्षणको माग गरेका थिए, तर सरकार ले उनीहरूको माग अस्विकार गरेसँगै बन्द हुने अवस्था आएको हो ।

नेशन दैनिकमा उल्लेख गरिएको एउटा प्रतिवेदन अनुसार विद्यालय बन्द गर्नुपर्ने परि स्थितिको सामना गरिरहेका निराश विद्यालय सञ्चालकले सार्वजनिक दररेट अनुसारको शुल्क प्रायोजन गरिदिन सरकारसँग आग्रह गरिरहेका छन् । तर सरकारले यो आग्रह ठाडै अस्वीकार गरिदिएको छ ।

सरकारको बाह्रवर्षे आधारभूत शिक्षा नीतिका कारण निजी विद्यालयहरू खुम्चिएका हुन् । सरकारको यो नीतिले सार्वजनिक विद्यालयलाई राम्रो र आर्थिक रूपमा अभिभावकले धान्नसक्ने बनाएको छ । उक्त प्रतिवेदन अनुसार शिक्षा मन्त्रालयले देशभरिका सार्वजनिक विद्यालयको क्षमता र शैक्षिक पूर्वाधार विकास गर्न धेरै रकम लगानी गरेको छ । यस क्रममा विद्यालयमा खाना कार्यक्रम सुरु गरियो र पढाइ शुल्क पनि नलाग्ने बनाइएको छ ।

३० वटा भन्दा बढी निजी विद्यालयले अनिश्चित कालसम्मका लागि बन्द गरेको जनाएका छन् ।

संघीय संरचनामा एकिकृत कृषि नीति आवश्यक: विज्ञ

संघीय संरचनामा गएर कानुन बनाउँदा एकिकृति कृषि नीतिको आवश्यकता रहेको कृषि विज्ञहरूले बताएका छन् ।

उनीहरूले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले कृषि नीति बनाउँदा समग्र कृषि नीति निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने कुरामा जोड दिएका छन् । फोर एच नेपालद्वारा आयोजित संघीय संरचनामा कृषि नीति र युवा उद्यमशीलता विषयक राष्ट्रिय बहस कार्यक्रममा विज्ञहरुले नीति निर्माण तथा कार्यान्वयन हुनेमा शंका गरेका छन् । उक्त कार्यक्रम नेपाल उद्योग वाणिज्य संघको सभाहलमा सम्पन्न भएको थियो ।

कृषि नीति राष्ट्रिय बहस कार्यक्रममा राष्ट्रिय योजना आयोगका निवर्तमान सदस्य डा. प्रभु बुढाथोकीले सरकारले अब राष्ट्रिय योजना बनाउँदा नै युवालाई कृषिमा सहभागिता जनाउने गरी नयाँ योजना निर्माण गर्नु पर्ने कुरामा जोड दिए । उनले दिगो विकास लक्ष्यको नेतृत्व युवाले गर्नु भन्दै दिगो विकास लक्ष्यमा पूग्न बजेटको अभाव रहेको बताए ।

उक्त कार्यक्रममा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै डा. देवेन्द्र गौचनले कृषि नीति आफैमा प्रभावकारी नभएको बताएका छन् । उनले भने कृषिसँग जोडिएका नीति सरोकारवाला निकायसँग सरोकार नगरी बनाएकाले यसमा समस्या आएको बताए ।

नेपाल वाणिज्य संघ अन्तरगत कृषि उद्यम केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक प्रदिप महर्जनले कृषिमा पनि सरकारले कर लगाएकाले मूल्य बृद्धि भएको बताए र उनका अनुसार कृषि उत्पादन बजारमा जाने बेला ५५ निकायमा कर तिर्नु पर्ने बाध्यता रहेको बताए । कार्यक्रममा पोखरा विश्वविद्यिलयका प्राध्यापक डा. ऋषिकेश पाण्डेले नेपालमा कृषि अनुसन्धानमा कमी रहेको र सरकारले विना अनुसन्धान नीति बनाएको आरोप लगाए ।

कार्यक्रममा डा. चिरञ्जिवी भट्टराईले नेपाल सरकार नीति, योजना तथा कार्यक्रम स्पष्ट नरहेको बताए । उनले भने संविधानतः अब नीति निर्माण बनाउने अधिकार स्थानीय सरकारमा रहेको बताएका छन् ।

कार्यक्रमको औचित्यको बारेमा स्पष्ट पार्दै फोर एच नेपालका अध्यक्ष लोकराज अवस्थीले संघीय संरचनामा युवा नीतिको बारेमा अस्पष्टता देखिएकाले यो बहसको आयोजना गरेका बताए । उनले २०७५ जेठ ६ र ७ गते हुने दोस्रो कृषि उद्यम सम्मेलनको पूर्वसन्ध्यामा राष्ट्रिय कृषि नीतिका बारेम बहस आयोजना गरिएको बताए ।

डा. चिरञ्जिवी भट्टराईले नेपाल सरकार नीति, योजना तथा कार्यक्रम स्पष्ट नर हेको बताए । उनले भने संविधानतः अब नीति निर्माण बनाउने अधिकार स्थानीय सरकारमा रहेको बताएका छन् ।

विकास
प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त
www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका, साप्ताहिक
२०७४ वैशाख ३१ गते सोमबार 14 May, 2018, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

मुलुकमा प्रशासनिक संक्रमणकाल कायमै–पण्डित

◆ विकास संवाददाता

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री लालबाबु पण्डितले देशमा प्रशासनिक संक्रमणकाल कायम रहेको बताएका छन् । ३ नम्बर प्रदेशको मुकाम हेटौंडा आइपुगेको मन्त्री पण्डितले यहाँका सञ्चार कर्मीसँग कुराकानी गर्दै देशमा राजनीतिक संक्रमणकाल अन्त्य भएपनि प्रशासनिक संक्रमणकाल जारी रहेको बताएका हुन् ।

'स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय तहमा निजामति कर्मचारीको अभाव रहेको छ । हामी त्यसको पूर्तिको चरणमा रहेका छौं । अब हामी जनशक्ति थप्ने छौं । राज्यको तीनै तहसम्म जनशक्ति पूर्ण नहुँदासम्म प्रशासनिक संक्रमणकाल कायमै रहनेछ', मन्त्री पण्डितले भने । उनले सरकारले खटाएको स्थानमा रहेर राष्ट्रसेवक कर्मचारीले काम गर्न जरूरी रहेको बताए । 'अहिले कर्मचारीहरू केन्द्रकै वरपर रहेर काम गर्न खोजिरहनु भएको छ । जसले गर्दा खटाएको स्थानमा गइरहनु भएको छैन । संविधानमा व्यवस्था भए अनुसार कर्मचारीलाई खटाइएको स्थानमा नगएको खण्डमा कानुन अनुसार नै कारबाही गरिनेछ', उनले भने । उनले एक महिनाभित्र खटाइएका कर्मचारीहरू आआफ्नो स्थानमा पुगिसक्ने गरी काम भइरहेको बताए । 'खटाइएको स्थानमा पुग्ने गरी काम भइरहेको छ । राष्ट्रले खटाएको स्थानमा गएर काम गर्नु कर्मचारीको दायित्व हो । हामी उहाँहरूलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि समेत सकारात्मक रहेका छौं', मन्त्री पण्डितले कर्मचारीको समस्या धेरै हदसम्म समाधान हुने प्रक्रियामा अगाडि बढेको बताए । 'राष्ट्रले खटाएको स्थानमा नपुग्ने कर्मचारी राष्ट्रसेवक होइनन् । खटाइएको स्थानमा नजाने कर्मचारीलाई कारबाही गर्न केही समय लाग्ला तर, हामी कारबाही गर्नेछौं', उनले कर्मचारीबाट अनुशासन उल्लंघन भएको खण्डमा कारबाही गर्न समेत आफू पछाडि नहट्ने बताए ।

मन्त्री पण्डितलाई ३ नम्बर प्रदेशको मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेल, मन्त्री, मन्त्रालयका सचिवहरूले प्रशासनिक समस्या र कर्मचारीको अवस्थाबारे जानकारी गराएका थिए । उनले प्रदेश सरकारले प्रशासनको क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कामबारे समेत मुख्यमन्त्रीसहित उपस्थितहरूलाई सुझाव दिएका थिए ।

स्थायी राजधानीका मुख्य मन्त्रीकै 'लबिङ'

◆ विकास संवाददाता

प्रदेश स्थायी मुकामबारे सम्भाव्यता अध्ययन गर्न प्रदेशसभाले विशेष समिति गठन गरे पनि मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेल आफैंले 'लबिङ' सुरू गरेका छन्।

पौडेलले समितिलाई 'क्रस' गरेर स्थायी मुकाम कायम गर्न माग गर्दै एमाले मकवानपुरका तर्फबाट प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई ज्ञापनपत्र बुझाउने कार्यक्रममा समेत सहभागी भए। एमाले केन्द्रीय सदस्य केदार न्यौपाने, प्रदेशसभा सदस्यसमेत रहेकी एमाले जिल्ला अध्यक्ष मुनु सिग्देल, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख रघुनाथ खुलाल, हेटौंडा उपमहानगरपालिका प्रमुख हरिबहादुर महतसहितको टोलीले एमाले अध्यक्षसमेत रहेका प्रधानमन्त्री ओलीलाई ज्ञापनपत्र बुझाएको हो। 'हो, म पनि टोलीमा सहभागी थिएँ, २ मिनेट कुरा भएको हो,' मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले भने, 'उहाँ मेरो प्रधानमन्त्री र पार्टी अध्यक्ष पनि हो।'

पौडेलले आफू मकवानपुरको भएकाले कुरा राखे पनि समितिको काममा कुनै हस्तक्षेप नगर्ने दाबी गरे।

प्रदेश-३ को बजेट २९ अर्ब

◆ विकास संवाददाता

प्रदेश ३ सरकारले आगामी आर्थिक वर्षका लागि २९ अर्बको बजेट ल्याउने भएको छ । आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ को 'राजस्व तथा व्ययको अनुमान' (बजेट) २९ अर्ब बराबरको हुने जनाएको हो।

प्रदेशका ७ मन्त्रालयले खर्च प्रस्ताव तयार गरिरहेको आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका बजेट शाखा प्रमुख विष्णुहरि रेग्मीले जनाए । '२५ अर्ब बराबरको स्रोत पहिचान भएर २९ अर्बको बजेट आउने तयारी छ, बजेट तर्जुमा दिग्दर्शनअनुसार मार्गदर्शन (प्राथमिकता) तयार गरेर क्षेत्रगत र मन्त्रालयगत सीमा तयार गरी पठाएका छौं,' उनले भने, 'हामीले दिएको क्षेत्रगत बजेट सीमाका आधारमा मन्त्रालयले खर्च प्रस्ताव तयार गरिरहेको छ, यो वैशाख मसान्तसम्ममा यो क्रम सकिन्छ।'

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनको दफा १७ अनुसार मध्यकालीन खर्च संरचनाअनुसार ३ वर्षको खर्च प्रस्ताव एकैपटक गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। बजेट स्रोत अनुमान समिति र बजेट समिति गठन भएर काम अघि बढिरहेको उनले जानकारी दिए। स्रोत समितिले स्रोतको आंकलन, खर्चको सीमा निर्धारण गर्छ भने कतिपय अवस्थामा बजेट निर्माणको कामसमेत गर्छ। राजस्व समितिले सरकारको राजस्व नीति र करको दर निर्धारण गर्छ।

यसैबीच प्रदेश सरकारले ४ जेठदेखि प्रि-बजेट छलफलको तयारी गरेको छ । जेठ १ गतेबाट प्रदेशको 'अर्को अधिवेशन' आह्वान भएकोले लगत्तै छलफल सुरू गर्ने तयारीमा मन्त्रालय छ। असार १ गते प्रदेशको 'राजस्व तथा व्ययको अनुमान' (बजेट) प्रस्तुत हुने प्रदेशसभा नियमावलीमा व्यवस्था छ। रेग्मीका अनुसार, मन्त्रालयबाट खर्च प्रस्ताव आएपछि मन्त्रालयमा लेखाका कर्मचारी, सचिव र मन्त्री स्तरीय छलफल हुन्छ। प्रदेशसभा सदस्य, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रका विज्ञ, पूर्व प्रशासकसँग पनि छलफल गरेर बजेट तयार गरिन्छ। यसअघि प्रदेशको आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले प्रदेश तीनको विभिन्न ९ वटा जिल्लाहरूमा पुगेर छलफल कार्यक्रम गरिसकेको छ। जनस्तरमा भएका छलफलमा प्राप्त सुझाव बजेटमा समेटिने आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री कैलाश ढुंगेलले जानकारी दिए।

त्यस्तै प्रदेशको आर्थिक मन्त्रालयले परिणाम दिने ठोस खालका कार्यक्रममा केन्द्रित हुने जनाएको छ। 'एउटा निवेदनका आधारमा २२३ लाख पैयाँ छुट्याउने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्छौं,' मन्त्री कैलाश ढुंगेलले भने, 'राष्ट्रिय गौरवका ठूला आयोजना परिणाम आउने गरी लगानी गर्छौं।' दिगो विकासका लक्ष्य पूरा गर्ने, प्रभावकारी देखिने र अनुभूत हुने कार्यक्रममा मात्रै प्रदेश सरकारले बजेट विनियोजन गर्ने दाबी गरेको छ। समयमा नै सकिने खालका योजनामा बजेट विनियोजन हुने भन्दै संघ र स्थानीय तहले बजेट विनियोजन गरेका कार्यक्रममा पनि प्रदेशले लगानी नगर्ने जनाएको छ।

बजेट सँगसँगै मन्त्रालयले विभिन्न विधेयकको पनि तयारी थालेको छ। विनियोजन विधेयकको तयारीमा जुटेको मन्त्रालयले कर र करका दर तोक्ने आर्थिक विधेयक तयार गरी मन्त्रिपरिषद्मा पठाइसकेको छ। घाटा बजेटसमेत आउन सक्ने भन्दै मन्त्रालयले 'प्रदेश ऋण उठाउने विधेयक' र 'ऋण तथा जमानत' विधेयकको तयारी गरिरहेको छ।

अनुगमन तथा मूल्यांकन निर्देशिका, मध्यकालीन खर्च संरचना कार्यविधि, अनुदान तथा वित्त हस्तान्तरण सम्बन्धी कानुनको तयारी गरिरहेको मन्त्रालयले जनाएको छ। संघ तथा स्थानीय तहसँग साझेदारीमा कुनै काम गर्नुपरेमा आवश्यक 'प्रदेश साझेदारी नीति' बनिरहेको उनले बताए। बजेट कार्यान्वयन नै नहुने स्थिति आए पेस्की खर्च विधेयक ल्याएर खर्च गर्नुपर्ने भएकोले सोको तयारी पनि भइरहेको छ। उधारो खर्च विधेयक र पूरक अनुमान विधेयक पनि आवश्यक परे तयार हुने मन्त्रालयले जनाएको छ।

चेपाङ समुदायमा बाल विवाह बढ्यो

◆ प्रताप विष्ट

१७ वर्षमात्र टेकेकी राक्सिराङ ७ काँकडाकी सेतीमाया चेपाङ पाँचौं बच्चाकी आमा बन्ने तर्खरमा छिन्। एक वर्षदेखि साढे ३ वर्षसम्मका २ छोरा र २ छोरी दुब्ला, पातला र अर्धनग्न अवस्थामा छन्।

उमेरले किशोरी तर २५/३० वर्षको जस्तो देखिने उनको अनुहारमा रगत छैन। ६ महिनाकी गर्भवती उनी दुब्लाउँदै गएकी छन्, ठमठमी हिँड्न पनि नसक्ने अवस्था छ। १३ वर्षको उमेरमा गाउँकै १५ वर्षीय शिवमान चेपाङसँग बाबुआमाले उनलाई ४ वर्षअघि विवाह गरिदिएका थिए। विवाह गरेको १० महिनापछि बच्चा जन्माउन सुरू गरेकी थिइन्। बालिकाबाट किशोरी हुन नपाई आमा बन्न पुगेकी सेतीमायाको काखमा अहिले पौष्टिक आहार खान नपाएर सुकेनाश लागेको ११ महिनाको छोरा छ। उता डेढ वर्षकी छोरी र काखको छोरा आमाका दुवैतिरका स्तनमा मुख लगाएर दूध चुस्ने गर्छन्। ओठमा हाँसो पनि नभएकी सिन्काझैं सुकेकी सेतीमाया आफ्नो कुरा खुलस्तसँग भन्न पनि लजाउँछिन् । उनको १९ वर्षीय पतिका अधिकांश दिन कन्दमूल खोज्न जंगलमा बित्ने गर्छन्। खोरिया बारीमा उत्पादन भएको मकै र कोदोले २ महिना पनि उनको परिवारलाई खान पुग्दैन। जंगली कन्दमूलमा नै उनीहरूको जीवन धानिएको छ। उनका कुनै पनि बच्चा स्कुल जाँदैननन् सेतीमायाले लजाउँदै भनिन्, 'बाबुआमाले चाँडै नै विवाह गरिदिएपछि जानु परिगो, चाँडै विवाह गरेपछि बच्चा धेरै जन्मिन्छन्।'

राक्सिराङ गाउँपालिका-६ की वृषामाया चेपाङ पनि १५ वर्षको उमेरमै २ बच्चाकी आमा बनेकी छन्। १३ वर्षको उमेरमा उनले छिमेकी १४ वर्षको किशोरसँग भागी विवाह गरेकी थिइन्। स्थानीय स्कुलमा चार कक्षामा पढ्दापढ्दै मन परेको केटासँग विवाह गरिन् उनले। बाबु आमाले अर्कै केटासँग विवाह गरिदिन लागेको थाहा पाएर मन परेको केटासँग भागी विवाह गरेको उनले बताइन्। अधिकांश चेपाङ समुदाय बसोबास गर्ने कैलाश गाउँपालिकाको भार्ता डाँडागाउँका १५ वर्षीया राममाया चेपाङ र १६ वर्षीय रामकृष्ण चेपाङले मंसिर १ गते हैसियतअनुसार मागी विवाह गरे। उक्त विवाहमा गाउँका अगुवाका रूपमा चिनिने शिक्षक र राजनीतिक दलका नेताहरु नै सहभागी थिए। त्यति मात्र होइन, भार्ताकै धनीराङका १४ वर्षीया सुन्तली चेपाङ र १५ वर्षीय एकराज चेपाङले परम्पराअनुसार नै बालविवाह गरे। यसैगरी भार्ता रतुवाका १३ वर्षीया सनीमाया चेपाङको १५ वर्षीय सोमबहादुर चेपाङसँग मंसिर २ गते विवाह भयो। 'यो वर्ष भार्ताको १० जोडीभन्दा बढीको बालविवाह भयो,' स्थानीयवासी महेश चेपाङले भने। मंसिरदेखि फागुनको अन्तिमसम्ममा चेपाङ समुदायले बिहे गर्ने गर्छन्। उक्त गाउँमा बालिकाहरूको १२ वर्षदेखि १५ वर्ष उमेरसम्ममा विवाह हुने गरेको छ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुरले चेपाङ महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्यसम्बन्धी गरेको अध्ययन प्रतिवेदनअनुसार जिल्लाको पश्चिमी क्षेत्रमा पर्ने भार्तामा ८६ प्रतिशत बालिकाको १२ वर्षदेखि १५ वर्षसम्म विवाह हुने गरेको छ। अधिकांश बालिकाहरूले १३ वर्षदेखि नै बच्चा जन्माउन सुरू गर्छन्। मकवानपुरको काँकडा र भार्ता मात्र होइन बालविवाह प्रथा राक्सिराङ, कालिकाटार, काँकडा, खैराङ, डाँडाखर्क र सरिखेतमा पनि कायमै छ। बालविवाह प्रथा चेपाङ समुदायमा बाक्लो छ । राक्सिराङको खैराङमा मात्र गत वर्ष १५ जोडी चेपाङ बालबालिकाको विवाह भएको थियो। 'उमेर नपुगीकन विवाह गर्नु हुँदैन भनेर अभिभावकलाई सम्झाउँदा पनि लुकीलुकी विवाह गराउँछन्,' राक्सिराङ गाउँपालिका ९ खैराङका वडाध्यक्ष र ामकुमार थिङले भने, 'अशिक्षाका कारणले चेपाङ समुदायमा बालविवाह प्रथा अझै कायम छ।'

मकवानपुरको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको फाखेलमा विगतमा खासै बालविवाह हुँदैनथ्यो। अहिले मोबाइलका कारणले गर्दा बालविवाह हुने गरेको स्थानीयको अनुभव छ। 'मोबाइलको टावरसँगै फाखेलमा बालविवाह बढ्यो,' स्थानीयवासी धनबहादुर तामाङले भने, 'टावर हटयो भने बालविवाह हट्छ नत्र हट्दैन।' मोबाइलमा कुरा गरेर बालबालिकाहरु भागी विवाह गर्ने गरेका छन्। गत वर्ष फाखेलमा ७ जोडीको बालविवाह भएको छ।

मुलुकी ऐनअनुसार १० वर्षमुनिका बालबालिकाको विवाह गरेमा ६ महिनादेखि ३ वर्षसम्म कैद गर्ने कानुनी व्यवस्था छ भने १० वर्षदेखि १३ वर्षसम्म विवाह गरेमा ३ महिनासम्म कैद र ५ हजार जरिवानाको व्यवस्था छ। त्यसैगरी १४ वर्षदेखि १७ वर्षसम्म विवाह गरेमा ६ महिना कैद र १० हजार पैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने व्यवस्था छ। 'पुरोहित, लमी र जन्ती समेतलाई १ महिनासम्म कैद र एक हजार पैयाँ जरिवाना गर्न सक्ने कानुनी प्रावधान छ,' अधिवक्ता ईश्वर ढकालले भने। बालविवाहविद्ध प्रहरीमा उजुरी नै नपरेका कारणले बालविवाह गर्नेहरु कानुनको दायरामा आउन सकेका छैनन् ।

प्रेसकाउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त
विकास
www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका, साप्ताहिक
२०७४ वैशाख ३१ गते सोमबार 14 May, 2018, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

www.bikaskhabar.com
bikaskhabar@gmail.com

; Da[4 yfxfgu/sf nflu ljsf; ax;

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिकाको विकासकालागि बृहत्त बहस गरिएको छ । नगरलाई कसरी सम्वृद्ध बनाउने भन्ने विषयमा केन्द्रीत भई २९ वैशाखमा थाहानगरको झम्केश्वरी मावि स्थित सामुदायिक भवनमा अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम गरी यस्तो बहस गरिएको हो । पर्यटकीय नगरी थाहामा सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशील विभिन्न १४ वटा संस्थाहरूको संयुक्त रूपमा विकास बहसको आयोजना गरेका हुन् । अन्तरक्रियामा नगर प्रमुख लवशेर विष्टले प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो ।

विष्टले नगरमा अहिलेसम्म भएका योजनाको विवरण प्रस्तुत गर्दै भावी योजनबारे समेत जानकारी गराएका थिए । बजेट अनुसार कतिपय विषयगत कार्यमा उपलब्धी चित्त बुझ्दो नभएकोले आगामि दिनमा अनुगमन र मूल्उयाङ्कनलाई कडा पारिने प्रमुख विष्टले बताए । उनले भने-'बजेट दिएपछि उपलब्धी आउनुपर्छ, छलछाम भए कारबाही गर्छु ।' अन्तरक्रियामा उपप्रमुख खड्ग गोपालीले कार्यक्रममा आएका जिज्ञासाहरूको विषयमा बताएका थिए । इन्द्रसरोबर गाउँपालिकाका अध्यक्ष जीवन लामाले गाउँपालिकाको पर्यटकीय विकासको सम्बन्धमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए । उनले समग्र उत्तरी मकवानपुरको पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि अन्तर स्थानीय तहबीचको सम्बन्ध र योजना निर्माणमा समेत सहकार्य हुनुपर्ने बताए । भिमफेदी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष पार्वती रानाले विकासमा साझेदारी र सहकार्य गरेर अघि बढ्न सकिने बारे प्रतिवद्धता जनाइन् ।

कार्यक्रममा थाहा नगरपालिका वडा नं. ६ निवासी तथा नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौं शाखाका अध्यक्ष शन्तराम बिडारी, सहप्राध्यापक कुमार थापा, उद्योग मन्त्रीका प्रमुख स्वकीय सचिव तथा थाहानगर निवासी नेकपा माओवादी केन्द्रका पोलिट्व्युरो सदस्य सन्तोष विष्ट, रेडियो पालुङको अध्यक्ष विष्णुहरी ढकाल, बुद्धिजीवी तथा चार्टर एकाउन्टेन उमेश ढकाल, सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका सहसचिव भरत ढकाल, जनकल्याण माविका प्रधानाध्यापक सानोभाई कार्की, सहकारीकर्मी महेश्वर सुवेदी लगायतको उपस्थिति थियो ।

कार्यक्रम प्रस्तावित रोटरी क्लव अफ थाहाका संयोजक अच्युत्तमप्रसाद ढकालको सभाध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको थियो । थाहा नगरपालिकामा त्रियाशील संघसंस्थाहरूको सञ्जालले कार्यक्रमको आयोजना गरेको हो । ुविगतको भन्दा अझ व्यापक ढंगले जान खोजिएको छ, थाहानगर घर भई नगरबाहिर बस्दै आएका बुद्धिजीवीहरूको समेत विशेष सहभागिता रहेकाले कार्यक्रम महत्वपुर्ण ढंगले सफल रह्यो संयोजक ढकालले भने । पालुङ जेसीज, लायन्स क्लब अफ पिस थाहा, लायन्स क्लब अफ थाहागर, थाहानगर उद्योग वाणिज्य संघ, थाहानगर मिडिया एसोसिएसन, थाहा कला केन्द्र, दामन रेडक्रस, पालुङ रेडक्रस, बज्रवाराही रेडक्रस, सामुदायिक सेवा केन्द्र, प्रस्तावित रोटरी क्लब अफ थाहा, नगरस्तरीय सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, जनकल्याण एल्मुनाइ एसोसिएसन, पाण्डुकेश्वर क्षेत्र विकास समिति, एभरेष्ट युवा विकास क्लब लगायत संघसंस्था सञ्जालमा छन् । अन्तरक्रिया पछि थाहा घोषणापत्र समेत जारी गरिएको छ ।

विकास खबर
पत्रिका
साप्ताहिक
हरेक
सोमबार
पलपलको खबर
www.bikaskhabar.com

जनप्रतिनिधिको....

करोडको बजेट हाल्न पनि सम्भब भएन, उनले भने ।

नगरपालिकालाई छोटो दुरीमा काठमाण्डौ जोड्ने छेवैको वडा चित्लाङको ९ नम्बर वडा हो । यसवर्ष पनि ढुङ्गा विवादले गर्दा चित्लाङ-थानकोट सडक सम्पन्न गर्न नसकिएको वडा अध्यक्ष परशुराम श्रेष्ठले बताए । एकै पटक ठुलो बजेट विनियोजन गर्न नसकिने कारण यो योजना सम्पन्न गर्न सकिएन, अध्यक्ष श्रेष्ठले भने । अध्यक्ष श्रेष्ठले थपे-नगरपालिकाबाट विनियोजित बजेट मार्फत भएका कामहरू भने संचालन भइरहेको छ ।

जनकल्याण माविका प्रधानाध्यापक सानोभाइ कार्कीले जनप्रतिनिधिको कामको प्रभावलाई उल्लेख गर्दै पहिलेको तुलनामा भौतिक विकास भए पनि सबैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा मानिसको चेतनामा विकास हुनु हो, तर त्यो हुन नसकेको सुनाए । शिक्षा र बालबालिकाको भबिष्यको विषयमा स्थानीय तहको ध्यान जान नसकेको कार्कीको बुझाई छ । नगर शिक्षा समिती गठन गरेर बिद्यालयहरू अनुगमनको काम गरे पनि कार्यान्वयनको पाटोमा कमजोर भएको उनको भनाइ छ । शिक्षाको नियमावली बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने भनिरहदा यो नयाँ शैक्षिक सत्रको १ महिना बितिसक्दा पनि शिक्षाको लागी उठाउनु पर्ने कदम स्थानीइ तहले उठाउन नसकेको उनको आरोप छ । नियमावली यो शैक्षिक सत्रमा कार्यान्वयन नभएको कुरा शैक्षिकसत्रको बिचमा लागु गर्न मिल्दैन, त्यसकारण यो निक्कै ढिलो भएको उनले बताए ।

दशैंमा आउने भयो-'कल्चर'

◆ जनक लामा

थाहा केन्द्रको पहिलो नेपाली कथानक चलचित्र परिवर्तित मनको सम्बाहक 'कल्चर'को शुभ मुहर्त गरिएको छ । मकवानपुर थाहा नगरपालिका २ को रमाणीय स्थान भाङखोरियामा कल्चरको शुभमुहर्त गरिएको हो । थाहा नगरपालिकाका उपप्रमुख खड्ग गोपालीको प्रमुख आतिथ्यता तथा थाहा कला केन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानको सभाध्यक्षतामा शुभ मुहर्त भएको हो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा उपप्रमुख गोपालीले सकारात्मक सोचले अगाडी बढे अवश्य सफलता हासिल गर्न सकिने भएको भन्दै कला केन्द्रले पक्कै पनि सफलता पाउने बताए । कला क्षेत्रलाई अगाडी बढार पर्यटन, कला संस्कृतिलाई थाहा कला केन्द्रले नेपाल भर फैलाउनेमा आफू विश्वस्त रहेको बताए । उनले कला सस्कृतिलाई जगेर्ना गर्नु पर्ने भन्दै कल्चर थाहा नगरकै गहना भएको बताए । व्यक्तिगत तथा थाहानगरबाट पनि सकेको सहयोग हुने बताए ।

थाहा कला केन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानले चलचित्रको बारेमा जानकारी गराउदै समाजमा घट्ने सामाजिक घटनाहरूको निमूल पार्नमा नेपाली कथानक चलचित्र परिवर्तित मनको सम्बाहक कल्चरले सहयोग गर्ने बताए । समाजमा व्याप्त रहेको आत्म हत्या जस्तो घाटनाहरूलाई कम पार्नमा कल्चरले सहयोग गर्ने मुक्तानले बताए ।

त्यसैगरि चलचित्र सन्देशमूलक, समाज परिवर्तनको लागि समर्पित भएर बन्ने भएकोले यसमो सबैको साथ आवश्य हुने भन्दै आ- आफ्नो स्थानबाट सबैको साथ पाएमा आफू र आफ्नो टिम अगाडी बढ्न सकिने बताए । दशैसम्ममा कल्चर प्रदर्शन गर्ने तयारी रहेको समेत उनले जानकारी गराए । कार्यक्रका अतिथिहरूले कला केन्द्रको पहिलो चलचित्रको सफलताको कामना सहित शुभकामना व्यक्त गरेका निए । कार्यक्रममा सामाजिक व्यक्तित्व, स्थानीय, पत्रकार लगायतको उपस्थिती हेको थियो ।

लाबा मिडिया प्रा.लि.बाट थाहा कला केन्द्रको प्रस्तुतीको रूपमा रहेको चलचित्र कल्चरलाई थाहा कला केन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानले निर्देशन गर्दैछन् । त्यसैगरि मकवानपुरको थाहा नगरपालिका, हटौंडा लगायत काठमाडौंको विभिन्न स्थानमा कल्चरको छायाँङ्न हुने निर्माण कम्पनीले जानकारी दिएको छ ।

चलचित्रमा रिता मगरले असिसटेन्ट डाईरेक्टर भूमिका निर्वाह गर्र्दैछिन् । यसैगरि साँगीतिक पाटोको भूमिका भने मुक्तिनाथ उप्रेती र विवेक पाख्रिनले गर्दैछन् । चलचित्रलाई सुनौलो बिहानी युवाक्लबको, साथ र सर्वनाम थिएटरका सगुन तामाङ्को विशेष सहयोग रहनेछ ।

बोलपत्र आह्वानको सूचना

श्री इन्द्र सरोबर युवा क्लब मार्खु-४ मकवानपुरको लागि आवश्यक पर्ने स्टेशनरी सामग्रीहरुको लागि यो बोलपत्र आह्वान गरिएको छ ।

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०७५।०१।२५

१. प्लान इन्टरनेशनल मकवानपुरको सहयोगमा यस इन्द्र सरोबर युवा क्लब, इन्द्रसरोबर गाउँपालिका मार्खु सिम्लाङ मकवानपुरको व्यवस्थापनमा देहायमा उल्लेखित सामानहरु गोप्य शिलबन्दीको माध्यमबाट खरिद गर्न आवश्यक भएकाले योग्य बोलदाताहरुको लागि यो बोलपत्र आह्वान गरिएको छ ।

क) फ्लेक्स प्रिन्ट ४"X५"	-१५१ थान
ख) भित्तेलेखन ७फिटX८फिट	-१०थान
ग) व्याग मिडियम साइज	-३२५ थान
घ) टोकन अफ लभ	-३२५ थान
ङ) कपि ३२ पेजको १७ सेमी X२३ सेमी	-४८०० थान
च) डटपेन नडराज ४000+६00	-४६00 थान
छ) नोटबुक	-६00 थान

२. योग्य बोलदाताहरुले यससम्बन्धी थप जानकारीको लागि यस कार्यालयको निम्न ठेगानामा सम्पर्क राख्न सक्नेछन् ।

खरिदकर्ताको नाम : श्री इन्द्र सरोबर युवा क्लब, इन्द्रसरोबर गाउँपालिका मार्खु सिम्लाङ मकवानपुर

३. योग्य बोल पत्रदाले तपसीलको कागजात अनिवार्य पेश गर्नुपर्नेछ :

आवश्यक कागजातहरु

-आ. ब. २०७३।0७४ को कर चुक्ता प्रमाणपत्रको फोटोकपी
-फर्म दर्ता तथा नवीकरण प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
-भ्याट/प्यान आवद्धताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
-घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

४. शिलबन्दी गरिएको बोलपत्र इन्द्रसरोबर युवा क्लब, इन्द्र सरोबर युवा क्लब, इन्द्रसरोबर गाउँपालिका मार्खु सिम्लाङ मकवानपुरमा मिति २०७५।0१।३१ गते दिउँसो १२ बजेभित्र बुझाउनु पर्नेछ । ढिलोगरी प्राप्त बोलपत्र स्वीकार गरिने छैन ।

५. बोलपत्र पेश गर्ने र खोल्ने दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलिपल्ट पेश गर्ने तथा खोल्ने मिति कायम हुनेछ ।

६. कुनै वा सबै बोलपत्र पुरै वा आंशिक रुपमा स्वीकार गर्ने वा अस्वीकार गर्ने अधिकार खरिदकर्तामा निहित हुनेछ

सम्पर्क नं. ९८४५४६४८५८

ईन्द्रसरोवर युवा क्लब, मार्खु
-अध्यक्ष

अब हाम्रै थाहानगरको ओखरबजारमै
छपाईको शुभारम्भ

फ्लेक्स प्रिन्ट
काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउनै पर्दैन...
अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,व्यानर तयार
AARAV creation
DESIGN FLEX PRINT PHOTOGRAPHY
हाम्रा अन्य सेवाहरू
फ्लेक्स प्रिन्ट (व्यानर/साइनबोर्ड)
होडिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
फ्लेक्स फोटो/मायाको चिनो तयारी
प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
कार्यक्रमको व्याच तयारी
विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड
9855068340/9802068340

हार्दिक बधाई एवम् शुभकामना

थाहा नगर शिक्षा समितिले सञ्चालन गरेको कक्षा- ८ को परीक्षामा शतप्रतिशत विद्यार्थी उतीर्ण गराई नगरमै उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्न सफल भएकोमा थाहा-६ बज्रबाराहीस्थित सरस्वती विद्या मन्दिर ईङ्गलिस बोर्डिङ स्कूलका सस्थापक, शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक एवम् विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुलाई हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै आगमी दिनमा समेत उत्कृष्टताको लागि *हार्दिक शुभकामना* व्यक्त गर्दछौं ।

अध्यक्ष : मेघराज बलामी
hghfu/0f lz lff ;xsf/L ;+yf ln= kl/jf/

अध्यक्षः महेश्वर सुवेदी
tyf ;fgf ls;fg s[if ;xsf/L ;+ln= kl/jf/

वडा अध्यक्षः शशिधर सुवेदी
yfxf gu/kflnsf j8f g+^ kl/jf/

अध्यक्षः दामोदर सुवेदी
;fdbflos ljsf; ;dfh ahþf/fxL kl/jf/

अध्यक्ष : फणिन्द्र सुवेदी
ahþf/fxL art tyf C0f ;xsf/L ;+kl/jf/

अध्यक्षः राजेन्द्र विडारी
;kmn t/sf/L Joj;fol ;3 pQ/L ds jfgk'/

अध्यक्ष : विमलकुमार ढकाल
kfn'n axp2[Zolo ;xsf/L ;+ln= kl/jf/

प्रकाशकः सुरजकुमार भुजेल
विकास va/klqsf ;fKtflxs kl/jf/

नयाँ व्यवस्थापनसहित खुल्यो

दामन भ्यू टावर एण्ड रिसोर्ट

;Dks{ e/t uf[kfnL
मोवाइल नं. ९८५११२५७०८
होटल प्रकाश इन्टरनेशनल प्रा. ली. द्वारा सञ्चालित

:sfe6/
6of|S6/
/fn/
l6k/

निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा

बी . एण्ड पी. निर्माण सेवा
थाहा-६, बज्रबाराही, मकवानपुर
९८५१०६३९४७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

अनलाईनबाटै

ufpB/sf va/, ca ljZje/

www.bikaskhabar.com

लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुनैं पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेलः
bikaskhabar@gmail.com

● kfsfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;Dkfbs ः अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● d'b|f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● 0d]n bikaskhabargmail.com